

עם זאל זיין גוּזִיַּה גָמְרָא טִיכִיטֵש אֶפְאָךְ דָעַם פְּדָה בְּשָׁלוֹם, אֲז עַם זָאַל אַדְוִינַסְטִים קָוּמָעַן דָעַר עַזְעַק בְּחוֹרָה וּבְגַמְגַח וּמַחְפֵלָל עַם הַצְבָּדָר, אָזָן דָמָס וּזְועַפְטָר בְּרִינְגְּבָעַן וּווַיְיַדְעַר מַאמְרָד אִיז מְסִימִים, אֲז פְּרִיעַר אִיז מַעְלָה אָנִי עַלְיוֹן, אֲזָן דָעַרְנָאַר וּוּעַרְטָדָם אֲז עַנְיַין שֶׁל פּוּעַל, אֲז פְּדָאנִי לִי וּלְבָנִי מַבִּין הַאוּמוֹת בְּגַאוֹלָה האַמִּיתָה וְהַשְּׁלָמָה עַיִלְמִיחָה צְדִיקִינוּ בְּקָדוֹב בִּימֵינוּ מִמְשָׁ.

ד. אַיְיַן דִי אַגְּרָתָה הַקְדָּשָׁה וּוְאַם דָעַר אַלְטָעַר רַבִּי הָאָט בְּעַשְׂרִיבָן דִי קְטָנָחִי מְכָלָה הַחֲסָדִים וּמְכָלָכָו, וּוְאַם דָמָס שְׁטָעַלְטָס עַב דִיְיךְ אַוְיַף דָעַם פְּסָוק פּוֹן דָעַר סְדָרָה וּוְאַם מְהָאָט בְּלִינְגָעַט דָעַם שְׁבַת דְּמִינִי מַחְבָּרְבִּין כְּוֹלָהוּ יְוָמִין, דִי זְעַקְםַם. טַעַג שְׁלָאַחֲרִי זָה זָאַגְט דָעַר פְּסָוק אֲז וּוְאַם הָאָט יְעַקְבָּג עַזְהָעָן דִי כָּל הַחֲסָדִים וּכָוּ, אַיְיַן דָעַרְוָף וּוְאַם כִּי בְּמַקְלִי עַבְרָתִי אַת הַיְדָן הַזָּה וְעַתָּה הַיִתְחִי לְשָׁנִי מְחַנוֹתָה.

אֲזָן דָעַר אַלְטָעַר דַבְּרִי אַזְפְּבָרִי, יְעַנְדִּיק אַיְיַן דִי אַגְּהָק בְּרִינְגְּבָט אַדְאָפְטָרְנִיט וּווַיְיַדְעַר דִי וּוּעַרְטָעַר כִּי בְּמַקְלִי, אֲזָן דָעַרְנָאַר זָאַגְט עַד "זָגוּן" צִי וּכָוּ, וּווַיְיַעַם שְׁטִיטִיסְטִים אַיְיַן דִי דְפָוָסִים.

וּוְאַם עַיִלְפָט פְּשָׁוֹט אַיְיַן דָאַךְ נִיט אַיְיַן דִעַם כִּי בְּמַקְלִי, נִאַר דָעַר חַסְד אַיְיַן דָאַךְ בְּאַשְׁטָאַנְעָן אַיְיַן דָעַם הַיִתְחִי לְשָׁנִי מְחַנוֹתָה, קָוּמָט דָאַךְ אַוְיִיס אֲז עַד הָאָט גַּעֲבָרָאַכְט פּוֹן פְּסָוק דָעַם טְפָל, אֲזָן דָעַם עַיְקָר אַיְיַן עַד מְרַמְזָמִיטָן וּוּאָרָס וּכָוּ, אַמְתָה טָאַקָּע אֲז עַם וּוּאָלָט גַּיּוּוּעָן דָעַר לְשָׁחִי מְחַנוֹתָה אֲז דָעַר הַקְדָמָה פּוֹן כִּי בְּמַקְלִי אַיְיַן דָאַם אַיְיַן אַחֲד גַּדְוָל מִיטָחָדִים גַּדְוָלִים, וּוּאָרוּם יְצָחָק אַיְיַן דָאַךְ גַּיּוּוּעָן אַעֲשִׂיר גַּדְוָל, וּווַיְיַדְעַר זָמְרָא זָאַגְט אַיְיַן בְּיַמָּה, "זָבֵל פְּרַדְוָהָיו שֶׁל יְצָחָק וְלֹא כְּסָפוֹ וּזְהָבוֹ שֶׁל אַבְיִמְלָךְ", אַיְיַן אַוְיִיפְט זָעַט זִיְרָאַרְוִים דָעַר חַסְד, אֲז פּוֹן דָעַם בְּמַקְלִי אַיְיַן דָעַרְנָאַר לְשָׁחִי מְחַנוֹתָה, אַיְיַן דָאַךְ דָעַרְפָוּן וּוְאַם עַד בְּרִינְגְּבָט מְעַרְבָּנִיט וּווַיְיַעַם דָעַד עַנְיַין פּוֹן כִּי בְּמַקְלִי, אַיְיַן דָאַךְ פָּאַרְשְׁטָאַנְדִּיק אֲז אַיְיַן דָעַרְוָף אַיְיַן שְׂוִין אַוְיִיפְט מְרוּמָץ דָעַד עַנְיַין אַוְיִיפְט וּוּעַלְכָעַ דָעַר אַגְּהָק אַיְיַן גַּעֲבָוּיט.

דָעַר צְמָח צְדָקָה - וּוְאַם עַר אַיְיַן גַּיּוּוּעָן דָעַד מִמְלָא מַקוּמוֹ פּוֹן דָעַם בְּעַל הַגָּאוֹלָה, פּוֹן דָעַם אַלְטָעַן רַבִּיְן - וּוְאַם הַשְׁנָה אַיְיַן שְׁנָת הַמָּהָה לְהַסְּחָלָקָה הַיְלּוּלָה שְׁלֹוּ - בְּרִינְגְּבָט עַד אַדְאָפְט אַוְיִיפְט דָעַם פְּסָוק כִּי בְּמַקְלִי, אֲז כְּחֻזְבָּה בְּשַׁלְחָה אֲז דָעַר שְׁלָלָה שְׁרִיבִּיבָט אֲז כִּי בְּמַקְלִי, אַיְיַן דָאַךְ כְּבִידָה הַוִּיְיָ מַמְקוּמוֹ לְיִשּׁוּעָתָךְ קְנִיחִי הָ.

אֲזָן אַיְיַן מְפָרֵש - דָעַר צִ"צְאָה - וּוְאַם אַיְיַן דָעַר קִישְׁבָּרְדָּר פּוֹן דִי עַנְיִינִים מִיטָעַם עַנְיַין פּוֹן כִּי בְּמַקְלִי, אֲזָן דָמָס וּוּוּסָט מַעַן פָּאַרְשְׁטִיִּין פּוֹן דָעַם בְּיַאֲזָר אַוְיִיפְט דָעַם פְּסָוק, "צְדָקָה וּמִשְׁפָט בַּעֲקָבָה", אֲז בְּיַיִלְלָה יְעַקְבָּג צְדָקָה וּמִשְׁפָט-אַתָּה עֲשִׂית, וּוְאַם דָעַר עַנְיַין פּוֹן צְדָקָה וּמִשְׁפָט, זִיְינָעָן לְכָאָרוֹה צִוְיָה הַפְּכִים, מִשְׁפָט אַיְיַן דָעַר טִיכִיטֵש אַז דָאַם קָוּמָט עַם עַפְיַי דִין וּמִשְׁפָט, אַיְיַן דָאַם נִיט קִינְעָן עַנְיַין שְׁלָצָה, צְדָקָה אַיְיַן אַעֲנִין וּוְאַם עַפְיַי דִין אַיְיַן אַוְיִיפְט אַיְיַן מִשְׁפָט אַיְיַן עַר אַיְיַן פְּסָוק צְוָאָן, עַד טְוָט דָמָס מִצְדָּאָמָס עַמְלָעָן הַצְדָקָה, אֲזָן דָעַבְט עַד אַזְאַגְט עַד אַיְיַן פְּסָוק אֲז בְּיַעֲקָב דָאַרְפָט זִיְינָן בִּידָעָה זָאַכְן אַיְיַן צְדָקָה אַזְאַגְט אַיְיַן מִשְׁפָט, אֲזָן בִּידָעָה זִיְינָעָן אַתָּה עֲשִׂית, נִיט אֲז מַזְאַל זָאַגְט אֲז אַיְיַן אַיְיַן צְדָקָה אַז אַיְיַן דָעַם צְוּוּיָטָן עַזְלָמָס אַיְיַן דָאַם מִשְׁפָט, ד.ה. אֲז אַוְיִיב מַטְרָאַכְט מִצְדָּאָמָס אַזְאַגְט, אַוְיִיפְט, מִצְדָּאָמָס נִשְׁמָה, אַיְיַן דָמָס מִשְׁפָט, אֲזָן מִצְדָּאָמָס גַּוְפָט אַיְיַן דָאַם צְדָקָה, אַיְיַן דָאַם נִיט אֲז עַמְלָעָן עַולְמָס, אֲזָן דָעַבְט עַד אֲז בִּידָעָה זָאַכְן זִיְינָעָן אַיְיַן עֲשִׂית, דָאַרְט וּוְאַם עַמְסָט אַדְאָפְט אַיְיַן עֲשִׂיָּה בְּפּוּעַל.

אֲזָן פָּאַרְעָוְנְטָפְעָרְט אַיְיַן דָעַם, אֲז עַם דָאַרְפָט זִיְינָן בִּידָעָה זָאַכְן, וּוּעַן עַם זָאַל קָוּמָעַן מִצְדָּאָמָס אַזְאַגְט זִיְינָן בִּידָעָה זָאַכְן, וּמִשְׁפָט אַבְעָרְיָה לוֹ וְהַרְחָקִים מִצְדָּקָה, וּווַיְיַדְעַר זָמְרָא זָאַגְט אֲז זִיְינָן מַאֲגָעָן דָאַם מַאֲגָעָן בְּזָרוּעָן. אַבְעָר אַעֲפָ"ב זִיְיַה בְּעַטְנָן מִצְדָּאָמָס לְכָאָרוֹה, לְךָ הַוִּיְיָ הַצְדָקָה.

הנחתה פרטיה בלתי מוגה - וּוְאַם לְכָאָרוֹה -

זואם לבוארה איז דאך ניט פארשטיינדייך, זו ייכאלד איז זעקב האט געהאט די הבטהה, איז וואס האט ער גיארפה זאגן איז קטנהיי מכל החסדים' ומכל האט, עם האט דאך געקומט מעד המשפט, זאגט מען אויף דערויף איז ער האט מורה שמא יגורום החטא, וואס דאם צופא זו ייכאלד איז עברוז דובן שנוחיזין, איז ע"פ דינן האט ער דארט ניט געהאט קיילע עניגען מורה צו האבן, שמא יגרוף החטא.

... גאנַאר דאמ איז אלץ אַחֲשְׁבּוֹן ווֹיַּדָּא אַיז עַפְּ שְׁכֵל, בְּשָׁעָה דִּי הַנְּהָגָה אַיז
מֵצֶד בִּיטּוֹל בְּעָבֵד לְפָנִי אַדְוֹנוֹ, וּכְבָן קָטָן לְפָנִי אַבְיוֹן, אַיז דֻּעָמָלֶת נִיטָּאָדָעָר
עֲבִין פּוֹן דִּי חַשְׁבּוֹנוֹת, וּוֹאָם דַעֲמָלֶת מִזְבְּחָה לוֹ שְׁלָא יְחִטָּא וּוֹיַּבְּאָלָד אַז צְבָרְנוֹ
רוֹב שְׁנוֹחִינוֹ, אוֹז עַד אַיז בְּטוֹוח אַז הַרְחֹוקִים בְּצְדָקָה, עַד קָאָן מַאנְעָן בְּזָרוּעָ
וּוֹאָרוֹסָם עַפְּ קָזּוֹמֶט עַפְּ מְשִׁפְט, וּוֹיַּבְּאָלָד אַז עַר שְׂטִיכִית אַיְן אַ בִּיטּוֹל, אַז עַר אַיז
בְּאַז דִּיר קָיִין מַצְיאוֹת נִימָּט, אַז קָטָנָה, אַיז דֻעָמָלֶת קָוּקָט עַד אוֹיְף דִּי עַבְּגִינְזִיס
אַז דאמ איז מַעְרַ-נִּיטְמָן מֵצֶד חַסְדָּא עַלְיָזָן הַאֲט עַם גַּעֲקוֹמֶט דַעַר עֲבִין.

לבוארה, עפי"ז וואם טוט דא אויף דעב עניין פון משפט, עם איז דאך בענוג דער עניין הצדקה, אבער אויב עד קומט מעדר-גיט וויאי. מצד הצדקה, דעםאלט איז גיט. קיין. אופטווא איז ער בטח בחרוח צדקה וווארט קיין אנדער ווועג קאן ער גיט בעטן, טוט ער דאס גיט מאכ' הביבטול גאנך. מצד המזיאז'ות, איז ער זעט דעם אמת וויאי דער אמר איז גוועט ער בעדרן. ממילא אוינך. מלמעלה האבן. כמי' המדייה והגבלה וויאי צויקה איז, זונארים צדקה אט דאך אוניך. מידייה וויאי. די' גמדא זאגט איז צדקה איז. די' מססודונג אשד יהסר לו, זאי אהה מתחייב לעשרו, איז מ'גיט עם מיט א מדיה והגבלה, דאס וואם ער איז צוגענוועיגנטצע איז דאס א סוס לרכוב עליינו ועבדים רצימ לפנינו, דארף מען אים דאך דאס אוינך בענן, בד"א אויב ער איז איז אויב איניגעוו יינט געוווארן בילדותו ובתבשו,

¹⁷ בטענה. אבער איז ער מצד הטענה קאן מאנווען משפט, אונז אעפ"כ מאנט ער בחורחה צדקה, וויל ער שטייט אויר העבער פון טבע אונז מזידה והגבלה פון שבע, איז דעמאלאט גיטס מען עם די צדקה וויז דאמ איז למעלה דעד ענין האצדקה, וואם מלמעלה זוייפיל מ' ווועט ניט בעבן איז דאמ באך אלזקייט דעמאלאט גיטס מען פון שעיבור, מצד דעם מטה ווערט דאמ למטה עשירות, מצד דעם נ ענין איז דאמ אבער זויניבקער פון חומש, אונז זויניבקער פון מעשר, אונז זויניבקער פון א-חלק הביא קטן, ממילא זויפל ער גיט האט ער באך ניט זיגזא-גיזווען דעם מצוות הצדקה.

וזואם אין עבודהת האדם איז דאם די צוות ענינים פון בדורן כבזוד ה' ממקוםו און לישועהן קוייחי ה', זואם לישועהן קוייחי ה' איז דאם מעדר - ניט וואם עד פארלאזט זיך אויף ישועה ה', אבער מאגעען קאנען ער ניט, דעדפראד וואם ער לאט ניט מיט זואם ער קאן דאם מאגען מערנץ זוינ' בחורדה צדקה, ס' איז אצער מצער דערוף זואם כבזוד הויב' זוערט גמישך ממוקמו, זואם דאם איז ער ענין פון בדורן גמישך ביז למטה מטה, זויבאלד איז דאם געמט זיך ממקוםו פון אמ'יחיח ענין המקום פון כבזוד ה', דעםאלט איז ניט אויף דערוף קיין הגבלות אונ' קיין מביעות אונ' גבואה גבואה ביוחר קומט אן ביז אין מהב מהה בגוּתָּה

זואם דאס בידיניגט דעד אלטער רביעי אראהכ כי במקלי, איז בא יעקב איז גיוויז דיבידי ענינים פון דעם צדקה ומשפט בייעקבacha עשייה איזן מצד דערדאָזעאָ ערדאָ איז בעשטיינען איזן איז מאין חנוועה איז ער גיבווען בייז זיך קטנחי, אונ דאך, קטנחי איז געווואָרַן דערנאָך אַ כְּלִי אֶז-הצילגַּן נא- ביז איגז אופן פון ואותה אמרה ביז איז דעם עזין פון הרצאה ביז ובעדרע, וכמבוואר במ"א באָרוּכה.

- סאנו סאנו -

הנחה פרטית בלתי מוגה

וואם וואם איז דערפונ אלעם די הוראה בנוגע לעובדה בפועל, איז בשעת מ'בעט בי' דעם אויבערשטן הצלחה אין דער עבודה פון' הפהח'המאזונ'ה זהייהדות אונן איין די הצלחה אין די עבונ'ים הפרטימ'ז איז. בג' האיז אמאזונ' רוויחי, איז ווי' דער רב' דער נסיא האט אמאל גיעאנט, זונ' גראאל מאזונ' גמרא זאגט איז כל יישראאל בני מלכיהם הם, פאה אַבָּן מְלֹתָא אֶת-שְׁרָתָהּ מִכְּקָשָׁנָה איז דאמ שווין אַבְּוֹדָה פְּרָךְ, בְּמִילָא אַז עַד אַיז מְטָרִיהּ אֲפִילָו צְרָלִיבְּ דָעֵט אַזְוִיבָּעֶרטָן קָאַן עַד סְוִין מְאַנְגָּעָן פָּוֹן דָעַם אוּבָּעֶרטָן כָּל הַוּן דָעַלְמָא,

בעוניינ'ים פון' בני חי' ומזוני רוויחי.

לוי' דער אלטער רב' איז מבאר באדרocket בתה"א בכ"ש זוק'ו איז נבוּכְדָּנָצֶר בעאנגען ג', פסיעות לבבוז המקום הווא עה געהאט מלכorth אויף ג', דורות, און מלכיות נבוּכְדָּנָצֶר איז דאר גיזווען על' כל העולם כ'ללו', א' מושל בבי'פת, עאבו'ב' וואם קומט ארווי'ס א' אירן אַפְּרִיכְזָן קל שבקלים, עאבו'ב' איז די מזיאות.

אונן אעפ'ב מאונט ער' איז אופן פון' נזקה, כאעט אפיקלו עם קומט ארווי'ס איז אופן פון' משפס, איז דעםאלט קומט דאס ארפאפ' איז פועל דער ברכח ה', מפקומו, בי' איז הצלחה למעליה מכל מדידה זהגבלה, איז מ'האכ כל המצטרך לו' נבנ' חיב' ומדזוביינדרויחי, און מ'חות איז דורך פירען דעם אויבערשטנס שליחות מוחר' שמחה-נטוטוב. לבב ובחצלווה מרובה, בי' זונ'לט איז ווי' ר' זאנט איז הצלחת פון' היינטיקע סדרה איז וה' בית ליכין עקש וויספ' ללקבה, און עם ווועקט בטול ע'ז ווי' קש האט קיין מיט' לבבי לתבה, אונט אונדר' די אלע מגיעוח ועיכובייט ווערדן בטול, איזוי זונ' קש זוערט בטול פאל אק, וואם דאם איז דאר ניס עץ וואם לגבוי אש טיטלט זיך איז אַתְּגָּבְּבָּתָּה, וואם דערפאנ' איז דאר אַרְעָשָׂה אַעֲשָׂה זונ' גְּדוּלָּה זְכוּרָה וּבְנוּרָה, שטרו'ן אַנְמַגְּבָּדָט אַנְאַיְן אַשְׁר, עאבו'ב' אַז מְצִינְדָּט אַעֲשָׂה פִּיכְסָא אַלְהָבָת אַיְזָה נִיטָא קִינְזָן שפודעם, עם וווערט אינגעאנצ'ן אויס מזיאות פון' דעם עט' מיט' דעם חבן.

אַתְּגָּבְּבָּתָּה

אונן דאם פירט מאען אוים לאחמי'ה' עבודה און נאר דעם עבין פון' קטנ'ה', ביג' זינדרא לו' יישראאל בי' טריהעם אלק'ים זאנשיים-וואזוכל. אַז עט' וווערט דערנאאר ניט גאנר דער ב'יקס' יעקב לאט' בשלוחה, גאר ער איז שאקע זונ' בלוזה, ווי' ער זאגט איז די פיד'ן איז אונפ'ן פון' אונט קומט אראפ' מידי' שנה בשנה בחוספה-אזר, זווי' דער אלטער' דבי', דער בעל הצעולה שריביט' בונגע צו ר'ה, איז בכל' שנה וטנה איז מאיר אַאַוְרָעָלְיוֹן יותר, וואם ס' איז קיינטמאל אוזא אוור' עליון ניס גיזווען, עד'ז איז אויר איז דעם טאג וואם די רב'ים די נשאים האבן געדאgst אַז דאם איז דער ד'ה להטורת החסידות ולהליך'ה בדרכ' ובהדריכ'ה', איז דעםאלט מאיר אַאַוְרָעָלְיוֹן, וואם איזהנאר קיינטמאל ניס גיזווען, און גיט-סיווע איז די אלע ענינים און דאם זאל זיך אַשְׁנָה אַוְרָה אַונְנָה. ברכה און' שנת הצלחה בכל עבנ'י תומ'צ', וכפט'ד' של-בי'ד של' מעלת הידוע אַז יdem על העלירונה.

ה'ז. סא' איז די זיכרברוח' פון' דעם בעבי', דעם נשיא זונ' בענט'ך רעם בעל הצעולה, וואם ער' דערצ'ילט נאָר זיינ' הנגהה נאָר אַיְתָעָר ער' אַיְתָעָר זונ' בענגגען איז אַמְעָד'יטש, און' עאבו'ב' אַז ער איז געומען צויהיק, איז גיזווען זויז' אַזוי' ער האט זיך פארבומען שווין יעמאלט איז מפיז' זיינ' חודה ויחדרת און' איז אַז אַז אונפ'ן של חינוך, וואם די הנגהה איז חינוך איז דאר ווי' די גمرا זאגט אַז ימ'ן, מקרבת און' מעוג'יט שמאל דוחה, וואם דאם איז דאר די הנגהה מיט' חינוך באווח' עניין, וואם דעםאלט איז ער אַזוק להדרכה ולחייב'.

אַזוי' דאם אויר זיז' חמ'דים בעב'ילן אַז איז דעם סדרה פון' די' חילק'ים פון' חנזה, ווי' ס' איז' שמע איז ד' הקדמה פון' שה'ז אַז זונס אַז ר' שרי'ביט' בעגע'צ'ו די' חלוקות איז אהבה' - כמו שיתבادر, בל' להבא ווחיד' אַז'ס אַז'

הנחה פרטיה בלחתי מובה

-ג'ינייען פריער -